

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LI. — Izdan in razposlan 18. dne aprila 1916.

Vsebina: Št. 103. Cesarski ukaz o uvedbi izrednega davka od višjih opravnih donosov družb in od večjega dohodka posameznikov (davek od vojnih dobičkov) ter o zavarovalnih naredbah za pobiranje tega davka.

103.

Cesarski ukaz z dne 16. aprila 1916. l.

o uvedbi izrednega davka od višjih opravnih donosov družb in od večjega dohodka posameznikov (davek od vojnih dobičkov) ter o zavarovalnih naredbah za pobiranje tega davka.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

V letih 1914., 1915. in 1916. doseženi višji opravniki donosi delniških družb, delniških društev, komanditnih družb na delnice, rudarskih družb, družb z omejeno zavezo ter pridobitnih in gospodarskih zadrug (v naslednjem imenovanih družbe), nadalje v teh letih doseženi večji zneski dohodkov fizičnih oseb in mirujočih dediščin (posameznikov) so zavezani izrednemu davku (davek od vojnih dobičkov).

I. Davek od vojnih dobičkov družb.

§ 2.

Pri družbah, ki imajo svoj sedež v tuzemstvu, je davčna podlaga večji donos, ki so ga dosegle

v posameznih, docela ali deloma v dobo od 1. dne avgusta 1914. l. do 31. dne decembra 1916. l. spadajočih opravnih letih (vojna opravilna leta) nasproti poprečnemu čistemu donosu iz opravnih let v miru (§ 5).

Pri novo nastajajočih tuzemskih družbah, kojih prvo opravilno leto mora že veljati za vojno opravilno leto, je v zmislu § 4 poizvedeni čisti donos njihovih podjetij obdačiti z davkom od vojnih dobičkov toliko, kolikor presega 6 odstotkov napravne glavnice (osnovne glavnice, prištevši po bilanci izkazane reserve).

Pri družbah, ki imajo svoj sedež v inozemstvu, pa obratujejo opravilo v tuzemstvu, velja za večji donos tisti znesek, za katerega presega v posameznih vojnih opravnih letih iz tuzemskega obrata doseženi čisti donos (§ 4) poprečni čisti donos opravnih let v miru (§ 5, odstavek 1). Ako se je začel tuzemski obrat šele v vojnih opravnih letih, je smatrati za večji donos v teh letih iz obrata doseženi čisti donos.

§ 3.

Ako se konča prvo vojno opravilno leto pred 31. dnem decembra 1914. l., je predpisati davek, ki ga je odmeriti na podstavi računskega sklepa za zadnje vojno opravilno leto, le s tistim zneskom, za katerega presega davek, odmerjen na podstavi računskega sklepa za prvo vojno opravilno leto.

§ 4.

Za čisti donos mora veljati donos, ki je poizveden ali se poizve po določilih II. poglavja zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) v besedilu novele o osebem davku z dne 23. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 13), odbivši po § 94, lit. c, priračunjene obresti od posojil in od tega donosa pripadajočo pridobnino z dokladami vred.

Presojaje primernost odpisov in položb v posebne zaklade (§ 95, lit. f, odstavek 2, z. o o. d.) se je ozirati na izredne znižbe vrednosti in izgube, ki jih je povzročila vojna.

V čisti donos tuzemskih družb je privzemati tudi v inozemstvu dosežene opravilne uspehe.

§ 5.

Poprečni čisti donos opravičnih let v miru (§ 2) je preračunati po uspehih petih opravičnih let pred 1. dnem avgusta 1914. l., poizvedenih po § 4, odstavek 1 in 3; pri tem je izločiti leti, v katerih se je dosegel najvišji in najnižji čisti donos. Pri družbah, ki še niso obstajale pet opravičnih let v miru, je preračunati poprečni čisti donos po uspehih zadnjih treh opravičnih let v miru in, ako družba tudi tako dolgo še ni obstajala, po uspehih krajše dobe njenega obstoja.

Ako se je v teku poprečnih let pomnožila napravna glavnicca (§ 2, odstavek 2), je priračunati k čistemu donosu za čas pred pomnožitvijo glavnice znesek letnih 6 odstotkov pomnožitve glavnice.

Ako poprečno ni čistega donosa ali ako poprečni čisti donos ne doseže 6 odstotkov glavnice zadnjega merodajnega poprečnega leta, ga je šteti s 6 odstotki te glavnice.

Ako je glavnicca vojnega opravilnega leta višja nego glavnicca zadnjega merodajnega poprečnega leta, je za preračun večjega donosa za tako vojno opravilno leto priračunati k poprečnemu čistemu donosu, poizvedenemu po sprednjih odstavkih, 6 odstotkov zvišbe glavnice; ako se je zvišala glavnicca šele v teku vojnega opravilnega leta, je priračunati le tisto kvoto, ki ustreza ostanku leta po zvišanju glavnice.

§ 6.

Davek je plačevati pri tuzemskih družbah za tisti del večjega donosa, ki ne presega 5 od-

stotkov napravne glavnice (§ 2, odstavek 2), z 10 odstotki, za tisti del večjega donosa, ki presega 5 odstotkov, pa ne 10 odstotkov napravne glavnice, s 15 odstotki, za vsakih nadaljnjih začetih ali polnih 5 odstotkov s postavkom, višjim vselej za 5 odstotkov, do najvišje izmere 35 odstotkov.

Davek inozemskih družb znaša, ako je davku zavezanega večjega donosa

ne več nego 200.000 K, 20 odstotkov tega donosa,

več nego 200.000 K do 400.000 K, 25 odstotkov tega donosa,

več nego 400.000 K do 700.000 K, 30 odstotkov tega donosa,

več nego 700.000 K do 1.000.000 K, 35 odstotkov tega donosa,

več nego 1.000.000 K, 40 odstotkov tega donosa.

Davčna dolžnost odpade tako pri tuzemskih kakor tudi pri inozemskih družbah, ako večji donos ne presega 10.000 K.

§ 7.

Ustavitev podjetja ali njega prenos na drugo juristično ali na fizično osebo (§§ 116, 118 in 120 z. o o. d.) ter druge izpremembe v razmerah davku zavezane družbe ne nasprotujejo predpisu davka od vojnih dobičkov po tem oddelku na podstavi uspehov tistega vojnega opravilnega leta, v katerem se zgodé te premembe.

Ako ob prenosu podjetja na osebo, ki ni zavezana davku od vojnih dobičkov družb, nadaljuje izročnik obrat za prevzemnikov račun, mora izročnik plačati davek od večjega donosa iz časa tega obratovanja.

§ 8.

Družbe, ki imajo več nego eno petinko vseh delnic ali deležev druge, davku od vojnih dobičkov zavezane družbe, smejo odbiti od čistega donosa (§ 4) vojnega opravilnega leta večji prejemek, ki so ga dobivale v tem letu iz delnic in deležev čez poprečnino v § 5, odstavek 1, označenjenih opravičnih let v miru.

Ako so se delnice in deleži pridobili šele v vojnih opravih letih, je smatrati za večji prejemek v zmyslu sprednjega odstavka prejemek, ki presega 6 odstotno obrestovanje delnic in deležev.

II. Davek od vojnih dobičkov posameznikov.

§ 9.

Pri posameznikih je obdačiti večji dohodek, ki so ga dejansko dosegli v letih 1914., 1915. ali 1916. v primeri z dohodkom leta 1913., na željo davčnega zavezanca v primeri s povprečnim dohodkom let 1911., 1912. in 1913.

Ako znaša dohodek leta 1913., oziroma povprečni dohodek manj nego 10.000 K, ga je vzeti za poizvedbo večjega dohodka z 10.000 K.

Dohodek je vzeti z zneskom, s katerim se je dal v podstavo priredbi dohodnine. Ako se dejansko doseženi dohodek ni dal v podstavo priredbi dohodnine, se mora samostojno po komisiji poizvedeti ta dohodek.

§ 10.

Večji dohodki službenih in mezdnih prejemkov ter preskrbninskih užitkov iz tuzemskih državnih, dvornih, deželnih, okrajnih ali občinskih blagajnic ali iz c. in kr. skupnih blagajnic niso zavezani davku od vojnih dobičkov, večji dohodki drugih službenih in mezdnih prejemkov ter preskrbninskih užitkov, ako ne presegajo 4000 K.

§ 11.

Dohodek iz imovine, podedovane po pričetku leta 1913., je obravnavati za dedičev večji dohodek le s tistim zneskom, za katerega presega iz te imovine v letu 1913. doseženi dohodek.

§ 12.

Od tega večjega dohodka je odbiti dohodek, ki prihaja dokazno kakor večji prejemek iz opravih deležev tuzemske družbe z omejeno zavezo, ako na družbi ni bilo udeleženih več nego 6 družabnikov.

§ 13.

Davek znaša od prvih začetih ali polnih 10.000 K večjega dohodka	5	odstotkov
od prihodnjih začetih ali polnih 10.000 K	10	„
od prihodnjih začetih ali polnih 20.000 K	15	„
od prihodnjih začetih ali polnih 20.000 K	20	„
od prihodnjih začetih ali polnih 20.000 K	25	„
od prihodnjih začetih ali polnih 20.000 K	30	„
od prihodnjih začetih ali polnih 200.000 K	35	„
od prihodnjih začetih ali polnih 200.000 K	40	„
od večjih zneskov (čez 500.000 K)	45	„

Davčna dolžnost odpade, ako večji dohodek ne presega 3000 K.

III. Skupna določila.

§ 14.

V vojnih opravih letih dosežene donose, ki se pa v teh letih niso zaračunili, ker še ni bilo obračuna z odjemalci (konsorciji in drugimi), ali iz drugih razlogov, je priznati v 4 tednih po preteku tistega leta, v katerem so se zaračunili, da se dodatno privzamejo v zadnjo merodajno davčno podlago za davek od vojnih dobičkov.

Vse do konca 1918. l. ne zaračunjene donose iz vojnih opravih let je posebej izkazati davčnemu oblastvu do 31. dne januarja 1919. l. Da se privzamejo v davek od vojnih dobičkov, more odrediti davčno oblastvo, zaslišavši davčnega zavezanca, tudi preden se zaračunijo, ako ni tehtnih razlogov za to, da bi se obračun še dalje odlašal. Na predlog davčnega zavezanca je zaslišati izvedence.

§ 15.

Davka od vojnih dobičkov ni odbijati niti ob odmerjanju tega davka niti tudi ob odmerjanju pridobnine, oziroma dohodnine.

§ 16.

Ako se pokaže v enem vojnih opravnih let (vojnih let) izguba, jo je odbiti od večjega donosa, oziroma večjega dohodka drugih let.

§ 17.

Davek od vojnih dobičkov je vplačevati vsakočasno v dveh enakih obrokih, izmed katerih je prvi plačen v 30 dneh po vročitvi plačilnega naloga, drugi pa po preteku nadaljnjih šest mesecev.

§ 18.

Davka od vojnih dobičkov ni predpisovati, da bi se odmerjale doklade in da bi se preračunjali prispevki.

§ 19.

Ako se ne ukrene zaukaz, ki bi se razlikoval od tega, je, pridržujé § 29, zmislu primerno uporabljati določila II. ali IV., nadalje V. in VI. poglavja zakona o osebnih davkih.

IV. Zavarovanje davka od vojnih dobičkov.

§ 20.

Tuzemske družbe smejo za vojna opravilna leta (§ 2) po razglasitvi tega cesarskega ukaza razdeljevati dividende, tantijeme ali druge, kakorkoli imenovane in po kateremkoli merilu pripadajoče zneske dobičkov čez vsoto, ki je enaka poprečni razdelitvi za opravilna leta v miru, le toliko, kolikor jim ostane po pravilih razpoložnih in po bilanci izkazanih rezerv, vštévši to, kar se je položilo na stran iz tekočih dobičkov, vsaj znesek, ki je enak večjim razdelitvam. K rezervam ne spadajo na stran položeni zneski (cenitveni računi), ki so ustanovljeni le, da se izravnava znižbe vrednosti in izgube.

Ako vojno opravilno leto ne obsega celega leta ali več nego enoletno dobo, je po § 21 poizvedeno poprečno razdelitev preračunati na dejansko dobo vojnega opravilnega leta.

§ 21.

Za poprečno razdelitev velja poprečni znesek razdelitev za pet opravnih let v miru (§ 5),

izločivši dve leti, za kateri se je v razmerju k osnovni glavnici (§ 23) razdelilo največ in najmanj. Pri družbah, ki še niso obstajale pet opravnih let v miru, velja za poprečno razdelitev poprečnina razdelitev zadnjih treh opravnih let v miru in, ako družba tudi tako dolgo še ni obstajala, poprečnina iz razdelitev za dejansko pretekla opravilna leta v miru.

Ako obsega za poizvedbo poprečnine merodajno opravilno leto v miru daljšo ali krajšo dobo nego eno leto, je znesek razdelitev za tako opravilno leto preračunati na eno leto.

Ako se zviša osnovna glavnica v poprečnih letih, spadajočih v primerjavo, ali v vojnih opravnih letih, je zmislu primerno uporabljati določila § 5, odstavek 2 in 4.

Pri pridobitnih in gospodarskih zadrugah je merodajno stanje glavnice na koncu opravilnega leta.

Ako se za poprečna leta sploh ni nič razdelilo ali ako poprečna razdelitev ni dosegla zneska 6 odstotkov osnovne glavnice vojnega opravilnega leta, velja ta znesek za poprečno razdelitev.

§ 22.

Kolikor se za vojno opravilno leto, ki je preteklo pred razglasitvijo tega cesarskega ukaza, ni nič položilo na stran, kakor je potrebno po § 20, je to storiti dodatno pred razdelitvijo, presegajočo poprečnino (§ 21).

§ 23.

Za osnovno glavnico v zmislu § 21 je smatrati pri delniških družbah in delniških društvi vplačano delniško glavnico, pri komanditnih družbah na delnice vplačano komanditno delniško glavnico, prištevíši vloge komplementarjev, pri rudarskih družbah glavnico rudarske družbe, pri družbah z omejeno zavezo vplačano osnovno glavnico in pri zadrugah znesek vplačanih opravnih deležev.

§ 24.

Prostovoljne razdružitve ter preuredbe v § 1 oznamenjenih družb v drugo pravno obliko (na

primer družbe z o. z. v delniško družbo ali narobe) so dopustne, preden se odmeri in plača davek od vojnih dobičkov, le s pritrditvijo davčnega oblastva. To pritrditve je podeliti, ako je dana zadostna varnost za davek od vojnih dobičkov (§ 27).

Ako se prenesejo podjetja, jamči prevzemnik za davek od vojnih dobičkov, ki se svoječasno predpiše izročniku, toliko, kolikor je s prenosom izterjava davka pri izročniku v nevarnosti.

§ 25.

Inozemske družbe morajo 40 odstotkov davku zavezanega večjega donosa posebej položiti na stran. Določila § 20, odstavek 2, ter § 21, odstavek 2, je uporabljati z mislu primerno.

Ako se je že razpolagalo s čistim donosom vojnega opravnega leta, ki je poteklo pred razglasitvijo tega cesarskega ukaza, je to, kar se mora posebej položiti na stran za tako leto, naprej položiti na stran iz tuzemskega čistega donosa naslednjih opravnih let.

To, kar se posebej položi na stran, je naložiti v tuzemskih državnih zadolžnicah in položiti v poštni hranilnici, Avstrijsko-ogrski banki ali v drugem tuzemskem kreditnem zavodu.

Obresti posebej na stran položenega zneska dohajajo drugim prejemkom.

Na to, kar se je posebej položilo na stran, se zaradi drugih zahtev ne more niti segati z izvršbo, niti se ne more zadeti z zavarovalnimi naredbami. Odtegnjeno je svobodnemu razpolaganju družbe in, ako se razdruži, tudi svobodnemu razpolaganju likvidatorjev dotlej, da je plačan davek od vojnih dobičkov.

§ 26.

Udje načelstva, osebno odgovorni družabniki, poslovodje in likvidatorji, pri inozemskih družbah reprezentanti in odgovorni voditelji tuzemskih zavodov, ki ravnajo zoper predpise tega cesarskega ukaza vedoma z namenom, da bi ovirali pobiranje davka od vojnih dobičkov, se kaznujejo z denarno kaznijo do 50.000 K.

Ako je posneti iz okolnosti, da so se kršili predpisi sicer vedoma, pa ne z namenom, da bi

se spravil davek v nevarnost, je naložiti denarno kazen do 10.000 K.

Na postopanje se uporabljajo določila, določena v V. poglavju zakona o osebnih davkih za prikratbe in zatajbe davkov.

V prvem odstavku imenovane osebe jamčijo nerazdelno za škodo, ki nastane državnemu zakladu, ker se ne izpolnjujejo v tem ukazu naložene dolžnosti.

§ 27.

Ako smatra davčno oblastvo, da je izterjava davka od vojnih dobičkov v nevarnosti, more zahtevati zavarovanje s takoj izvršljivim naročilom.

Čisti donos družb, ki je merodajen za poizvedbo zneska, ki ga je zavarovati, je preračunati v zmislu §§ 4 in 5, odstavek 1, merodajni dohodek posameznikov pa v zmislu § 9.

Ako se čisti donos ali dohodek ne dá dognati s številkami, se poizve s cenitvijo, poprašavši dva izvedena zaupnika, ako treba, v domnevani višini.

Ako tuzemske družbe v poprečnih letih sploh niso dosegle čistega donosa ali ako ta čisti donos ni dosegel zneska 6 odstotkov napravne glavnice (§ 2, odstavek 2) vojnega opravnega leta, velja ta znesek za poprečni čisti donos.

Zavarovalni nalog, v katerem je navesti najvišji znesek, ki ga je zavarovati, se more izvršiti po upravni poti ali sodno. Potrdila nevarnosti ni treba.

Izvršilno sodišče mora na podstavi takega naloga na predlog davčnega oblastva dovoliti izvršbo, da se zavaruje navedeni najvišji znesek dotlej, da se plača davek od vojnih dobičkov.

Zoper zavarovalni nalog se more vložiti rekurz na finančno deželno oblastvo in zoper njegovo odločbo na finančno ministrstvo. Finančno deželno oblastvo mora odločiti v 14 dneh, finančno ministrstvo pa v 4 tednih, sicer ugasne zavarovanje.

V. Sklepna določila.

§ 28.

Ta cesarski ukaz se ne uporablja na Avstrijsko-ogrsko banko, koje obdačenje se uravna posebej.

§ 29.

Vlada se pooblašča ukazoma izdati nadaljnja določila o davku od vojnih dobičkov, o postopanju, po katerem se je ravnati, in o izjemnih ukrepih, da davčna obremenitev ne bo prehuda.

§ 30.

Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

§ 31.

Izvršiti ga je poverjeno Mojima ministroma za finance in pravosodje v porazumu z Mojimi ostalimi udeleženiimi ministri.

Na Dunaju, 16. dne aprila 1916. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Georgi s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Morawski s. r.

Hohenlohe s. r.

Hochenburger s. r.

Hussarek s. r.

Zenker s. r.

Leth s. r.

Spitzmüller s. r.